

Milé kolegyně, milí kolegové,
svátky jara jsou za námi a já doufám, že jste si je příjemně užili se svými blízkými a že jste měli možnost načerpat síly do dalšího období, které nás čeká. Bohužel nemáme před sebou lehké časy. Řečeno ústy Prezidenta České bankovní asociace, Tomáše Salomona: „mejdán skončil“.

Léta relativně příznivé ekonomické situace jsou nenávratně pryč. Všeobecné zhoršování nastartoval koronavirus, který teď aktuálně ještě doplnila krize související s válkou na Ukrajině. A všechno bohužel nasvědčuje faktu, že nás čekají hubené časy.

Bylo by ale alibismem vyvinít se ze všeho poukazem na nemoc či válku. Víme, že ekonomika se vyvíjí cyklicky a onen propad, byť asi méně výrazný, by tak jako tak přišel. Všichni jsme na pravidla hospodářského cyklu trochu zapomněli. A už jen s obtížemi si vybavíme, že hypotéky bývaly také se sazbami kolem 10 % a inflace překračovala desetiprocentní hranici celkem běžně. O to víc nás teď chudší léta budou bolet.

Na druhou stranu, jak dlouho by vás bavil opravdový nekonečný mejdán? Já osobně myslím, že než marně vzpomínat na ten minulý, je lepší těšit se na ten příští. A věřím, že jistě zase další bude. Jen si na něj chvíli budeme muset počkat.

Přeji Vám vše nejlepší!

Monika Zahálková, výkonná ředitelka

Aktuálně

Inflace dál pádí směrem vzhůru

Inflace si v březnu připsala další rekordní hodnotu, a i tu v příštích měsících velmi pravděpodobně opět pokoří. Ceny v březnu meziročně vzrostly o 12,7 % oproti únorovým 11,1 %. Za celý letošní rok se bude hodnota inflace pohybovat kolem 13 %, což je nejvíce od roku 1993. Jedním z hlavních faktorů březnového zrychlení cen bylo zdražení pohonných hmot. Jejich ceny meziměsíčně poskočily o rekordních 21,7 % a meziročně dokonce o 50 %. Jen samotné pohonné hmoty zvýšily březnovou inflaci o 0,7 %.

Prosazovaly se ale i další, již tradiční, příčiny cenového růstu. Cena elektřiny meziročně vzrostla o 24,7 %, cena plynu pak o 37,7 %. Tyto faktory přispěly k meziročnímu zrychlení cen o 0,3 procenta, obdobně jako v únoru. V březnu však dále rostly i ceny zboží a služeb pro opravy bytů či

imputované nájemné (16,3 % z 15,7 %) následkem růstu cen stavebních materiálů a cen nových bytů. Růst cen v kategorii bydlení tak dosáhl meziročně 17,6 % a je nejvyšší od konce roku 1998.

V následujícím období dosáhne meziroční růst cen zřejmě ještě vyšších hodnot. „Inflace bude patrně zrychlovat i v dalších měsících s tím, jak se budou do cen postupně promítat další proinflační vlivy spojené s ruským útokem na Ukrajinu,“ [uvedl hlavní ekonom České bankovní asociace Jakub Seidler](#). Podle něho se již v důsledku války na Ukrajině posouvají odhady letošní inflace výš k hodnotě kolem 13 %. Vůbec nejvyšší letošní čísla kolem 14,5 % se pak dají očekávat v polovině roku. „Trh vzhledem k dalším proinflačním vlivům čeká, že Česká národní banka letos zvýší sazby k 6 %,“ dodal Jakub Seidler.

ČBA Focus se zaměřil na bydlení

První letošní díl diskuzního pořadu ČBA Focus se zaměřil na jedno z nejvýraznějších témat, která hýbala ekonomikou v minulém roce: bezprecedentní růst cen nemovitostí a rekordní zájem o hypotéky. Jaké jsou příčiny zdražování bydlení? Jak se ještě zvýší úrokové sazby hypoték a porostou ceny nemovitostí i letos? Představuje tento vývoj důvod ke znepokojení nebo je třeba situaci přijmout jako přirozený důsledek působení tržních sil? Tyto a další otázky týkající se trhu bydlení probírala moderátorka Daniela Písařovicová s Tomášem Salomonem, prezidentem ČBA a generálním ředitelem České spořitelny, viceguvernérem ČNB Tomášem Nidetzským a Milanem Ročkem, spoluautorem projektu cenovamapa.org. Na diskuzi se můžete podívat [zde](#). Nebo si ji můžete poslechnout na [Spotify](#).

Zdeněk Tůma členem prestižního společenství centrálních bankéřů

Mezinárodní organizace Global Interdependence Center (GIC) [jmenovala Zdeňka Tůmu jako prvního Čecha do společnosti světových centrálních bankéřů College of Central Bankers](#). Člen prezidia ČBA, předseda dozorcí rady ČSOB a bývalý guvernér České národní banky se tak připojuje k prestižní platformě, která poskytuje bývalým vedoucím představitelům centrálních bank světa prostor ke sdílení zkušeností. College of Central Bankers má dlouhodobě dobré vztahy se současnými i bývalými vedoucími představiteli centrálních bank po celém světě. Díky tomu představuje respektovanou neutrální platformu v důležitých makroekonomických a společensky významných tématech. Mnohá z nich spadají do oblasti centrálního bankovníctví a měnové politiky.

Nezaměstnanost v březnu klesla

[Nezaměstnanost v Česku v březnu klesla](#) na 3,4 % z únorových 3,5 %. Celkový počet uchazečů o zaměstnání se snížil na 252 873 lidí, bylo jich o 10 560 méně než o měsíc dříve. Oproti únoru klesl o 3749 počet volných pracovních míst, a to na 360 168. Stále jich je tak více než žadatelů o práci. Pokles nezaměstnanosti je očekávaný, souvisí s tradiční sezónností a příchodem teplejšího počasí, což zvyšuje poptávku v zemědělství, stavebnictví, lesnictví či logistice. Podle dostupných údajů přitom pracovní trh již vstřebal také více než 12 000 uprchlíků z Ukrajiny. Další prognózy vývoje nezaměstnanosti jsou velmi nejisté, ale očekává se, že se zpomalováním ekonomiky podíl lidí bez práce poroste. Nová prognóza Hospodářské komory počítá s nezaměstnaností 4,5 %, zatímco loni činila průměrná míra nezaměstnanosti 3,8 %.

Ministerstvo financí snížilo odhad růstu

Růst české ekonomiky v roce 2022 zpomalí na 1,2 procenta a inflace dosáhne zřejmě 12,3 procenta. [Ve své dubnové prognóze to předpovídá Ministerstvo financí ČR](#). V lednové prognóze, ještě před začátkem války na Ukrajině, byl přitom úřad podstatně optimističtější, předpovídal růst ekonomiky o 3,1 procenta a inflaci okolo deseti procent. Podobný růst byl i loni, kdy ekonomika přidala celkem 3,3 procenta. Ministr financí Zbyněk Stanjura připustil, že i aktualizovaná predikce je velmi nejistá. Nový odhad však bude také znamenat novelu zákona o státním rozpočtu, kterou ministerstvo předloží do konce června. Zatím jsou dodatečně

výdaje související s přílivem uprchlíků odhadovány na zhruba 50 miliard korun.

Podmínky pro podnikání žen jsou v ČR podprůměrné

Páté vydání zprávy [Mastercard Index of Women entrepreneurs](#), která popisuje podnikání žen v 65 zemích světa, přisuzuje České republice podprůměrné výsledky. ČR skončila v hodnocení podmínek pro podnikání žen na 39. pozici, což je sice o tři příčky výš než loni, ale i tak nás řadí do sousedství zemí jako Botswana, Peru, Jižní Afrika nebo Vietnam. Proti dalším rozvinutým ekonomikám ČR zaostává zejména v přístupu žen ke znalostem a financování jejich podnikání. Velmi podprůměrné výsledky Česko zaznamenalo i ve vládní podpoře drobným a středním podnikatelům. Míra podnikatelské aktivity je v Česku mezi muži dva a půlkrát vyšší než u žen. Mezi byznysovými lídry a majiteli podniků je poměr mužů a žen v tuzemsku tři k jedné. Nejlepší podmínky pro podnikání žen mají podle zprávy Spojené státy, Nový Zéland a Kanada.

Příjmový limit pro paušální daň se zdvojnásobí

Ministr financí Zbyněk Stanjura [chce zdvojnásobit příjmový limit](#) pro možnost přihlásit se k paušální dani. Do konce května předloží ministr návrh novely zákona, která by limit zvýšila z jednoho milionu korun na dva. Kromě toho by ale novela měla zavést také více sazeb odvodů oproti nynější jednotné sazbě. Zatímco nyní platí jedna sazba ve výši 5 994 korun ročně, v budoucnu by měly být stanoveny dvě až tři sazby, které budou závislé na výši ročních příjmů. Do režimu paušální daně mohou nyní vstoupit podnikatelé z řad OSVČ, kteří jsou neplátcí DPH, mají roční příjmy z podnikání do 1 mil. Kč a současně nemají příjmy ze závislé činnosti. Loni platilo daně a odvody pojistného paušálně průměrně kolem 65 tisíc živnostníků a ministerstvo odhaduje, že pro letošek jejich počet stoupne na 80 tisíc.

ČNB vydala bankovku s Karlem Englišem

Česká národní banka vydala [pamětní bankovku](#), která připomíná budování československé měny a nese portrét prvorepublikového ministra financí a guvernéra Národní banky Československé Karla Engliše. Tato bankovka v nominální hodnotě 100 Kč je po bankovce s portrétem Aloise Rašína teprve druhou pamětní bankovkou v historii

ČNB. V pořadí třetí emisi plánuje centrální banka na rok 2026 ke 100. výročí založení Národní banky Československé. Bude věnována jejímu prvnímu guvernérovi Vilému Pospíšilovi. Pamětní bankovku lze koupit u [smluvních partnerů](#) ČNB.

Z legislativy

§

Prezident podepsal právní úpravu krytých dluhopisů

Prezident podepsal [návrh zákona](#), kterým se mění některé zákony v oblasti finančního trhu zejména v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie týkajících se unie kapitálových trhů. Zákon mimo jiné harmonizuje právní úpravu krytých dluhopisů s předpisy EU.

Finanční vzdělávání

Nový e-kurz pro distributory flotilového pojištění

ČBA EDUCA nabízí pro své klienty, a to nejen zaměstnance bank, [e-kurz s názvem Manuál flotilníka](#). Ten je podle zákona DPZ (zákon o distribuci pojištění a zajištění) určený pro všechny, kdo se podílejí na pojištění svých klientů tzv. flotilovým způsobem, například nabízejí pojištění proti zneužití platební karty a jiné. Smyslem zákonných kurzů je, aby každý pracovník, který jedná se zákazníkem při nabídce finančních produktů, disponoval odbornými znalostmi a znal všechny zákonné povinnosti, které v kontaktu se zákazníkem má. Po prostudování e-kurzu Manuál flotilníka a absolvování

závěrečného testu zaměstnanec získá certifikát, a splní tak všechny požadavky na odbornou způsobilost v prodeji flotilového pojištění.

Téma

Hypotéky meziročně propadly skoro o 50 %

Banky a stavební spořitelny poskytly v březnu hypoteční úvěry v celkovém objemu přes 30 mld. Kč. Ačkoli se oproti únoru objem poskytnutých hypoték zvýšil o 5 mld. Kč, z meziročního pohledu propadl téměř o polovinu. Vyplývá to z dat ČBA Hypomonitoru, který zachycuje data všech tuzemských bank a stavebních spořitelen poskytujících hypoteční úvěry na domácím trhu.

Březnový sezónní růst, meziroční výrazný propad

Růst zájmu o hypotéky, který jsme v březnu zaznamenali, nepředstavoval změnu celkového klesajícího trendu, šlo o sezónní záležitost. První měsíce roku vždy bývají v objemech hypoték nejslabší a v březnu se začíná situace obracet. Navíc někteří klienti uspěli své rozhodnutí vzít si úvěr před tím, než začnou platit přísnější regulační pravidla České národní banky, která musí banky u hypotečních úvěrů dodržovat od dubna. Banky a stavební spořitelny tak poskytly v březnu hypoteční úvěry v celkovém objemu přes 30 mld. Kč. Z toho tvořily čistě nové úvěry přes 25 mld. Kč, refinancované úvěry pak necelých 5 mld. Kč. Objem skutečně nově poskytnutých hypoték v březnu vzrostl o 5 mld. Kč z 20,8 mld. Kč na 25,4 mld. Kč. U refinancovaných úvěrů (interně či z jiné instituce) pak z 4,3 mld. Kč na 4,9 mld. Kč. Počet nově poskytnutých hypoték se také navýšil z únorových 6,1 na 7,4 tisíce.

„Do dalšího vývoje hypotečního trhu se bude promítat celá řada faktorů. Nepůjde jen o výši hypotečních sazeb, ale také o vývoj cen nemovitostí a bezesporu také o současnou nejistotu spojenou s válkou na Ukrajině. Ta

na jednu stranu zhoršuje ekonomické vyhlídky, na druhou stranu zvyšuje inflaci, a může tak některé domácnosti motivovat k pořízení nemovitosti. Do celkových čísel však promluví ještě nové přísnější úvěrové limity ze strany České národní banky," komentoval situaci na hypotečním trhu Jakub Seidler, hlavní ekonom České bankovní asociace.

Sazby se šplhají vzhůru

I v březnu pokračoval dle očekávání růst hypotečních sazeb a tento trend setrvává i v dalších měsících vzhledem k dalšímu zvýšení tržních úrokových sazeb kvůli zrychlující inflaci. Úroková sazba u skutečně nově poskytnutých hypoték v březnu vzrostla z únorových 3,84 na 4,15 %, což zhruba odpovídá úrovni z poloviny roku 2011. Stejně jako v předchozím období však ještě zachycuje uzavřené smlouvy, které byly rozjednány s klienty v dřívějších měsících, kdy byly úrokové sazby mírně nižší. Proto je průměrná sazba u nově uzavřených smluv stále pod nabídkovými sazbami hypoték. Ty se v současnosti pohybují ve velmi širokém rozmezí od 4,5 % p.a. do 6 % p.a. v závislosti na konkrétních parametrech hypotéky. Úrokové sazby delších splatností, od nichž se se zpožděním odvíjejí i hypoteční sazby, se přitom pohybují na nejvyšší úrovni od roku 2008, úrokové sazby kratších splatností jsou nejvyšší za posledních dvacet let. *„Tržní úrokové sazby delších splatností začaly po zahájení ruské agrese na Ukrajině kvůli narůstající nejistotě klesat. Poté se však vývoj vzhledem k očekávanému zrychlování inflace a další reakci ze strany centrální banky opět obrátil a úrokové sazby se nejen vrátily na své dřívější hodnoty, ale jsou v současnosti až o jeden procentní bod vyšší,"* vysvětlil Jakub Seidler.

Růst hypotečních sazeb o jeden procentní bod však znamená pro průměrnou velikost hypotéky zvýšení měsíční splátky o 1,6 až 2 tisíce Kč. Ve srovnání s 2% úrokovou sazbou, která byla na trhu běžná v dřívějších letech, by současná hypoteční sazba 5 % znamenala růst měsíční splátky u průměrné hypotéky o 5 až 6 tisíc Kč měsíčně.

Výrazný meziroční pokles

V meziročním srovnání v březnu pokračoval dvouciferný pokles v objemech i počtech poskytnutých hypoték, který oproti únoru dále zesílil. Banky a stavební spořitelny dle březnového ČBA Hypomonitoru poskytly domácnostem hypotéky v celkovém objemu 30,3 mld. Kč, zatímco loni to bylo více než 56 miliard korun. To představuje meziroční snížení o více než 46 %. Objem nově poskytnutých březnových úvěrů 25,4

miliardy korun představuje zhruba o 30 % snížení oproti stejnému loňskému měsíci. Nutno ale dodat, že rok 2021 byl z pohledu poskytnutých hypoték zcela výjimečný a jen tak se opakovat nebude.

[Odhlásit se](#) z odběru novinek.